

Občani velenjske občine smo praznovali. Slavili smo svoj praznik, naš zgodovinski 8. oktober. Letos smo praznik obogatili z novimi pridobitvami. V Pesjem je kolektiv velenjskih rudarjev spustil v obratovanje nove izvozne naprave. V Soštanju pa so graditelji nove termoelektrarne že formalno izročili v pogon največji energetski objekt pri nas. Z letošnjega slavlja so tudi naše fotografije: zgornja — z zbora delovnih ljudi v Soštanju; srednja — Mitja Ribičič si je z zanimanjem ogledal elektrarno Soštanj 3; na spodnji sliki so republiški poslanec Ivan Atelšek, direktor CIRIL MISLEJ, Mitja Ribičič in predsednik občine NESTL ŽGANK pri otvoritvi v Pesjem.

ŠALEŠKI RUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

17. oktober 1972 - LETO VIII. 16 (168) - Cena 0,30 din - Poština plačana v gotovini

NAŠ „DA“ NAŠA STVARNOST

V okviru praznovanja naše občine smo v Šaleški dolini letos dobili nove pomembne pridobitve • Praznovanje, ki je potekalo pod geslom NAŠ DA, je bilo svečano • Povsod, kjerkoli smo se občani v teh dneh sestali, je bilo praznično in tudi delovno vzdušje.

Naš letošnji praznik smo obogatili z dvema velikima pridobitvama — z novim izvoznim jaškom v Pesjem in novim energetskim gigantom — elektrarno Soštanj 3. Oba objekta smo izročili svojemu namenu v soboto 7. oktobra dopoldne.

Najprej je kolektiv velenjskih rudarjev v Pesju pripravil slovesnost. Tu se je zbralo precejšnje število gostov in rudarjev. Vse je pozdravil predsednik centralnega delavskega sveta rudnika Karel Šilih. Za njim pa je spregovoril direktor Ludvik Mali, dipl. inž. Simbolično je vrstico prerezal dolgoletni član kolektiva in graditelj obeh jaškov, Baltazar Mevc. Med špalirjem strumnih rudarjev, oblečenih v svečana črna rudarska oblačila, so se gostje napotili v zgradbo novega jaška in si ogledali izvozne naprave.

Ob 10. uri pa je v Soštanju navzoče pozdravil predsednik delavskega sveta elektrarne Filip Lesnjak. Poročilo o poteku gradnje je podal direktor Ciril Mislej, dipl. inž. in povedal, da je elektrarna Soštanj 3 velika pridobitev za slovensko kot tudi jugoslovansko gospodarstvo.

Na Trgu svobode v Soštanju pa je bilo tega dne ob 11. uri veliko zborovanje delovnih ljudi velenjske občine. Zborovanje je pričel predsednik zbora delovnih skupnosti skupščine občine Velenje Borut Jenko, dipl. inž., in povedal naslednje:

Mineva 31 let od enega prvih presenečenj, ki so ga okupatorji doživeli skoraj v srcu svojega »rajha«, enaintrideset let od 8. oktobra, ko je bil Soštanj za nekaj ur prvo osvobodeno mesto v Sloveniji.

In marsikaj se je v teh

enaintridesetih letih zgodilo.

Mimo so leta nečloveške borbe, ko so borci in borke umirali z vero v srcu, ko so partizanski komisarji zanosno napovedovali novo življenje v novem svetu in novi ureditvi.

Za nami so leta naporne povojne graditve in mimo so leta pritiskov in groženj. Zdaj smo tu — že globoko v drugi polovici dvajsetega stoletja.

Spomini na krvavo obdobje bledijo, starejše in mlajše generacije so vedno bolj pod udarom vsakdanjih problemov in skrbi. Ostaja le še čut dolžnosti, odgovornosti in spoštovanja do tistih, ki so za idejo splošne ljudske blaginje umrli, ostaja in odpira se nam vedno širša fronta novih in novih naporov za dosego tistih ciljev, ki so razsvetljevali idejo naše revolucije že od vsega začetka.

Najbrž smo bili prepričani, da je najhujše za nami, ko je leta 1945 zasijalo sonce svobode ... toda prava revolucija, revolucija v medsebojnih odnosih, revolucija v gospodarjenju in upravljanju, revolucija v ustvarjanju in delitvi ... ta revolucija se je leta 1945 šele začela in danes po tolikih letih moramo kljub vsemu še vedno reči — da se ta revolucija tudi še ni končala.

Zastavili smo, zaorali smo ledino, ruvali kamne in zašli v močvirja, vlekli naprej ... in vlekli nazaj, kritizirali prve ... pa vendar sledili njihovi poti, podirali ene, postavljali druge moralne vrednote, se lovili, spotikali, pa vendar se zopet pobirali ...

Nadaljujemo revolucijo. Zopet smo v borbi, v neusmiljeni borbi krutih a pravičnih in nujnih tržnih

zakonov, znajti se moramo v brezkompromisni tekmi s časom. Teči moramo pred njim, ustaviti se ga ne da.

Urejammo se, pišemo si zakone in predpise, postavljamo si sisteme, jih rešujemo in dopolnjujemo, stabiliziramo in razburjamo ... vse to je del naše, nadaljevalne revolucije.

Toda zavedamo se: čim več bo stranpoti ali skokov nazaj, čim več bo padcev in razočaranj, tem manj upanja imamo, da bomo zmagali v tej neizprosnih tekmi s časom in borbi s tržiščem.

Danes so nam, kot vode žejna zemlja, potrebni ljudje z ustvarjalnim nemirom, ljudje, ki mislijo naprej, izvidniki, ki nas opozarjajo na nevarnosti. Potrebni so nam ljudje, ki ne poznajo popoldanskih počitkov, ki nenehno bdijo na straži prihodnosti.

In taki ljudje so povsod, na vzhodu ali zapadu, na severu in jugu, le da jih je ponekod več, drugod manj, nekje se uveljavijo, nekje ne, tu se dogovarjajo, tam so konflikti, tu je sožitje — tam razprtija.

Ost vseh naših hotenj mora biti uperjena v tisti neznani »naprej«, v bližnjo in daljno perspektivo napredka, v edino in glavno življenjsko skrb, ekonomsko in s tem politično svobodo življenja.

In ta skrb mora biti prisotna v vsaki, tudi najmanjši ustvarjalni celici našega življenja. Prisotna kolektivno — in ne egoistično, prisotna pri vsakem delovnem človeku in v vsaki delovni družini. Ta skrb mora biti gonilna na republiko in zvezi pa spet najbolj izrazita v občini, komuni.

(Dalje na 8. strani)

POSEBNA IZDAJA PO PRAZNIKU

SLAVNOSTNI GOVOR ČLANA PREDSEDSTVA SFRJ MITJA

Smo v novem razdobju razvoja naše samoupravne demokracije

Cestitam vam, delovnim ljudem občine Velenje za vaš praznik, tokrat že 31. obletnico velike partizanske zmage, pa tudi nedoumljivega in grozljivega dogodka sive jeseni 1941. leta, ko so za šoštanjskim trgom poslednjič stali mladi fantje z Dravskega polja in Zasavja pred puškami nemškega fašizma, tega največjega uničevalca malih narodov. Te čase je pesnik, ki je sam preživel strahote uničevalnega taborišča, označil z besedami: »da se je v njih smrt utrudila do smrti«. Zato je prav, če se na današnjem slavnostnem zboru najprej poklonimo spominu 676 borcem in internirancem, ki so v Saleški dolini žrtvovali svojo kri in življenja za svobodo svojega naroda, za revolucijo, za bratstvo med narodi in enotnost delovnih ljudi, za socializem in humanizem, za človeka vredno življenje in delo.

Ljudski običaj je, da povezujemo naše praznike z delovnimi zmagami in z ustvarjanjem boljših pogojev za življenje in delo; vi ga povežete z dosežki, rasti in razcvetom Saleške doline, katere podoba se je spremenila močnejše kot katerikoli kraj v naši ožji in širši domovini.

Ne moremo nekdanjih ustvarjalcev postaviti v »kot«

V življenju in zgodovini vsakega naroda obstoji ljudsko in revolucionarno izročilo, ki se je kalilo in oblikovalo v boju in uporih množic in tistih na čelu množic, ki so utirali pota družbenemu, gospodarskemu in kulturnemu napredku. Pridobitve naše socialistične revolucije so tako svetlo izročilo za jugoslovanske narode. Iz življenja naših narodov v zadnjem četrtstoletju, ki smo ga preživeli v miru in svobodi, smo se mnogo naučili. Predvsem to — kadar smo bili povezani s pridobitvami in smotri naše revolucije, s težnjami in interesi delavskega razreda, kadar smo v naši bitki za premagovanje gospodarske in kulturne zaostalosti stali sredi množic, kadar

smo se naslonili na združeno delo in znanje, takrat nam je bilo vsem skupaj lažje, močnejši smo bili proti pritiskom od zunaj ter enotnejši in učinkovitejši znotraj v preobrazbi svoje dežele. To pravim zaradi tega, ker je v prirodi človeka, da rad pozabi delo in žrtvovanje preteklih rodov in da si zasluge za novo prilasča s krivičnim odnosom do tistih, ki so s svojim odrekanjem v prejšnjih razdobjih ustvarjali pogoje za gospodarski napredek svoje delovne organizacije ali širše naše socialistične skupnosti. Ne moremo in ne smemo tiste generacije našega delavskega razreda, ki je v najtežjih delovnih in življenjskih pogojih ustvarila pogoje za obnovo dežele, za veliki industrijski in civilizacijski skok v razvoju naše družbe, ne moremo vseh teh enostavno postaviti v »kot«, kakor je svoje dni postavil v kot mladi kmečki gospodar ostarelega očeta.

S tem nočem zmanjšati pomena deleža prebivalstva vaše doline v njenem preporodu; ta delež je prav gotovo največji in najpomembnejši. Vendar, v velike energetske gigante, v prvega, drugega, tretjega in bodočega četrtega, v modernizacijo in rekonstrukcijo rudnika, v katerem danes rudarji dosega evropske delovne učinke, v veliki vzpon kovinske predelovalnega podjetja Gorenje, v vse te velikane je vtikana vrednost minulega dela več generacij Saleškega in slovenskega delavskega razreda, rudarjev, usnarjev in kmetov iz vašega bolj proletarskega kot kmečkega zaledja. Iz dela in žuljev delovnih ljudi je zrastle moderno mesto Velenje ter nova naselja v Šoštanju. Ustvarili ste ugodne pogoje za delo delavca in življenje delavske družine in lahko se s ponosom primerjate z najbolj razvitimi kraji pri nas in v svetu.

Današnji priložnostni slavnostni govor je posvečen vašim novim pomembnim delovnim zmagam, otvoritvi novega izvoznega vpadnika in tretje termoelektrarne. Ob tem bi hotel poudariti, da mora gospodarski in družbeni na-

predek kateregakoli dela naše ožje in širše domovine krepiti solidarnost, povezanost in medsebojno zavisnost delovnih ljudi Slovenije in Jugoslavije. Zato je prav, da izražate svoj ponos ob doseženem na način, ki ne pomeni samoveščno trkanje na prsa in podcenjujoč odnos do drugih, ker se zavedate, da to ne bi prav nič doprineslo ugledu velenjske občine, kakršnega ona po svojem doprinosu in udeležbi v narodnem dohodku svojega naroda zasluži in tudi uživa.

Kar velja za druga industrijska središča, velja tudi za Velenje

Nahajamo se v novi fazi razvoja naše samoupravne demokracije. Ona je že doslej pokazala moč in prednost samoupravnih socialističnih družbenih odnosov, če jih vzporejamo z državno kapitalističnimi ali pa tudi z etatičnimi v socialističnih deželah.

Ta prednost je v položaju človeka in njegovega dela, v tem, da proizvajalec — samoupravljalec vpliva na proizvodnjo in delitev dohodka in da je eden od temeljev neposredne demokracije in tudi predpogoj za nove humanejšje odnose med ljudmi. Sedaj pa moramo rešiti naslednje nič manj pomembno vprašanje, ki je tudi cilj in smoter naše ustavne reforme — namreč usposobiti samoupravljalni mehanizem in samoupravno demokracijo za uresničevanje širših povezovalnih integracijskih procesov, za samoupravno dogovarjanje in sporazumevanje med gospodarskimi skupnostmi, za regionalno in širše gospodarsko načrtovanje, za nove oblike združevanja sredstev za gospodarske in druge pomembne naložbe, ki niso namenjene le enemu, pač pa hitrejšemu napredku vseh skupaj. Povezovanje in združevanje materialnih sil družbe je nujno potrebno. Brez tega ne more biti maksimalnih u-

činkov v gospodarstvu in kulturi.

Kar velja za druga razvita industrijska in urbana središča, velja tudi za Velenje. Z gospodarsko rasti raste tudi njegova odgovornost za gospodarski in kulturni napredek ne le občine in Štajerske, temveč tudi vse Slovenije, za reševanje komunalnih in socialnih problemov, za razvoj terciarnih dejavnosti; krepiti mora posluš razvitega središča za probleme nerazvitega zaledja, obenem pa se morajo razširjati zveze in sodelovanje z drugimi gospodarskimi in kulturnimi središči v Sloveniji, Jugoslaviji in prek meje domovine. Kakor za državo in narod, je tudi za občinsko skupnost vsako zapiranje škodljivo. Zato bi močno podprl stališča velenjskih komunistov, ki vnašajo razvojno načrtovanje po širšem odpiranju, združevanju in boljših zvezah s Celjem, s Koroško in drugimi.

Koroško in drugimi.

Med občinami več konkretnega sodelovanja

Z ustavno preobrazbo dobiva medobčinsko in širše družbeno sodelovanje ter dogovarjanje nove možnosti in dimenzije, saj nihče ne more kiniti samostojnosti temeljnih enot združenege dela in temeljnih pravic občine v našem samoupravnem političnem sistemu. Lokalistično zapiranje vase, odpori integracijam in gospodarskemu sodelovanju, težnja, da bi vsak vse imel v svoji hiši, pomeni posebno škodljivo pojavno obliko slovenskega nacionalizma, ki ga ni tako malo pri nas. Omenil bi majhen primer takih neurejenih odnosov med občinami, odnosno bolje med reprezentanti teh občin. Nerazumljivo je, da tri tako razvite in bogate občine na vrhu slovenske lestvice — Celje na osmem, Velenje na šestem mestu in Zalec ne dosti za njima — ne morejo urediti treh kilometrov cestišča na svoji tromeji. Hoteli bi, da bi nosilec tega prirodnega povezovanja, skupnega uporabljanja

znanosti in tehnologije postalo samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje delavcev in delegatov združenega dela. Hoteli bi, da bi se država, zakonska prisila in druge oblike od delavcev odtujenega razpolaganja s sredstvi umaknila s celovitega delitvenega področja, s področja razširjene reprodukcije, s področja delitve narodnega dohodka. Tak razvoj samoupravljanja bo ustvaril pogoje za nove širše tokove v razvojni politiki občin, republike in federacije kot odprtih družbenih skupnosti. To pa bo po našem mnenju okrepilo solidarnost in enotnost delovnih ljudi. Bolj ko bo na dani neposredni interes združenega dela, direktnější ko bo vpliv delavskega razreda na gospodarsko in razvojno politiko dežele, trdnější bo vez med narodi in narodnostmi Jugoslavije. Hoteli bi, da bi samoupravljanje predstavljalo pomemben demokratičen vzvod v razredni in nacionalni koheziji. S tem široko odpiramo vrata socializmu kot svetovnemu procesu ter podpiramo tiste sile, ki se v sodobnem svetu borijo proti imperializmu, hegemonizmu, novemu kolonializmu in različnim drugim oblikam vladanja nad narodi in delom. Naš temeljni politični kurz, ki mu utiramo pota ob pisanju nove jugoslovanske in slovenske ustave, bi lahko označili v dopolnitvi gesla »tovarne delavcem«, z geslom »politično delavcem«.

Osnovna značilnost ustavne reforme je v tem, da je ne moremo samo deklarirati z vrha, pač pa jo moramo začeti uresničevati v samoupravni bazi, v boju za realizacijo delavskih a-mandmajev, z nadaljnjim prodorom samoupravne demokracije znotraj delovnih organizacij, v krajevnih skupnosti in občin, s takojšnjim uvažanjem delegatskega sistema in razumljivim informiranjem delovnih kolektivov, z oceno dobrih in slabih rezultatov delovanja krajevnih skupnosti in temeljne organizacije združenega dela, občinskih skupščin in upravnih organov in ne na koncu z bitko proti tistim, ki se boje svo-

jih delavcev, ki so gluhi in slepi za vse novo, kar nastaja v zavesti delovnih ljudi in družbe.

Pretežka je bila zgodovina slovenskega ljudstva

V Sloveniji odnosno v Zvezi komunistov Slovenije smo med prvimi začutili in opozorili na nevarnosti, da se znotraj samoupravnih organizmov razvije in utrdi tehno-kratski odnos do združenega dela in znanja. Zanimiva je odmevnost na ta prva opozorila slovenske partije na obstoj težnj in sil, ki delujejo in ukrepajo izven samoupravne kontrole ustvarjalcev vrednosti in kapitala. Vse konservativno v slovenski družbi, od klerikalcev do novih nasprotnikov samoupravne demokracije, je stopilo enotno v obrambo tehnokracije, ozroma tehnokratskega odnosa z znanim nacionalističnim geslom — da lahko samo poslovna in znanstvena elita slovenskega naroda omogoči nadaljnji gospodarski in kulturni napredek. Tem konservativnim silam, so se zunaj naše dežele takoj priključili belogardistični »dušebrižniki« za usodo slovenskega naroda, kateremu so, da bi prikrili umazano igro in nakane svetovnega imperializma proti suverenosti in enotnosti socialistične Jugoslavije, narisali svetlo luksembursko vizijo ali švicarsko perspektivo visoko razvite Slovenije izven Jugoslavije in znotraj visoko razvite in demokratične Zapadne Evrope. Pretežka je bila zgodovina slovenskega naroda v njegovem stoletnem boju za obstanek, za svojo politično, gospodarsko in kulturno potrditev, za oblikovanje slovenske državnosti in socialistične skupnosti jugoslovanskih narodov, da bi uspelo komurkoli preusmeriti naš svobodni, socialistični samoupravni razvoj v tako sumljivo in negativno smer, ki bi nas prek noči iz gospodarja na svoji zemlji potisnil v položaj hlapcev tujim imperialističnim in hegemonističnim silam. Naših delovnih ljudi ni moč preslepiti s frazami in obljubami, ko se obenem ne spoštujejo elementarne človeške pravice in ustvarjajo pogoji za gospodarski in kulturni napredek naših narodnih manjšin. Kako naj od tistih, ki se dandanašnji boje slovenske besede celo v hribovski cerkvi-cvi v zaselku Slovenske Benečije, ali onih, ki barbarsko podirajo table s slovenskimi napisli slovenskih krajev na Koroškem, pričakujemo priznanje naše državnosti in suverenosti ter podporo za samostojni gospodarski in kulturni napredek Slovenije?

RIBIČIČA NA ZBOROVANJU DELOVNIH LJUDI V ŠOŠTANJU

Nacionalizem je danes skupni imenovalec za vse kar nastopa proti samoupravnemu demokrati

Te dni sta predsednik Tito in izvršni biro predsedstva ZKJ poslala pismo vsem organizacijam in članom Zveze komunistov Jugoslavije. V tem pismu je poudarjeno, da je sedanja etapa revolucije odločilna za razvojno smer in usodo socializma v Jugoslaviji. Bistvo je v tem, ali bo delavski razred zagospodaril s celotno družbeno reprodukcijo in zagotovil odločilno vlogo pri političnem in družbenem odločanju, ali pa se bodo okrepili tisti odnosi in tiste sile, ki na-

rušijo ugled Zveze komunistov Jugoslavije. Naloge komunistov za vodenje kadrovske politike v družbi in državnih organih, posebni politični in idejni ukrepi na področju sredstev in formiranja, temeljitši preokret v stabilizaciji gospodarstva z odločnejšim nasprotovanjem pritisku potrošniške miselnosti ter premagovanje tistih tokov v življenju, ki vodijo v razslojitev družbe na revne in bogate, za odpravo virov bogatitve, ki ne temelji na delu in znanju, odpravljanje špekulacije s prodajanjem zemlje, rentništva, korupcije in drugega protizakonitega prilaščanja dobrin in dohodka — to so današnje žgoče naloge, ki jih partijsko vodstvo nalaga komunistom, kjerkoli delajo in živijo.

ZKJ kot delavska stranka danes potiska v središčni tok organizirane akcije vprašanja nadaljnega razvoja socializ-

komunistov. Pri tem nam bo mnogo pomagalo spoznanje, da je nacionalizem danes skupni imenovalec za vse kar nastopa pri nas proti samoupravnemu demokrati, proti resničnemu narodnemu interesu slovenskega naroda in socialistični skupnosti jugoslovanskih narodov. To spoznanje, ki se je tako silovito in dramatično prebilo na površju na 21. seji predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije in dobilo svojo potrditev na II. konferenci ZKJ, smo v zadnjem času poglabili v smeri odkrivanja družbeno ekonomskih vzrokov za porast nacionalizma, velikega in drobnega lokalističnega. Izvori so na tistih področjih odločanja in delitve dohodka, kjer se sredstva uporabljajo mimo kontrole in neposrednega vpliva ustvarjalcev vrednosti. Na teh področjih je tudi največ anomalij, nezakonitosti, nepravilnega bogate-

in zahteve delovnih ljudi, na podlagi katerih so skupščine na vseh ravneh oblikovale programe za svoje mandatno razdobje. To razdobje sedaj teče h koncu. Prav je, da danes v občinah, v republiki in zvezi napravimo obračun, kaj je bilo opravljenega v triletnem razdobju, kaj so bile prazne besede in demagoško obljubljanje in kaj resničen korak k družbenemu, gospodarskemu in kulturnemu napredku.

Obračuna ne boste težko položili

Pred licem vaših delovnih ljudi najbrž ne bo težko položiti bilance vaših uspehov in dosežkov. Napravili ste več kot je bilo zapisano v načrtih in papirjih ter zlasti zadnji dve leti dosegli lepe delovne zmage. Omenil bi še dva vaš dosežka. Uvedba samoprispevka, ki od lanske pomladi predstavlja pomemben izvor izgradnje objektov družbenega standarda ter vaše napore in uspehe pri vzgoji, dopolnilnem učenju ter rasti vašega rudarskega šolskega centra, ki ga upravičeno želite spremeniti v rdečo šolo, v napredno socialistično, marksistično vzgojo mladega delavskega rodu.

Take bilance te dni pripravljamo tudi v predsedstvu SFRJ za enoletno razdobje njegovega obstoja in dela. Izkušnje in rezultati te naše najmlajše ustavne institucije, ki v federalnem političnem in državnem vodstvu že deluje v duhu nove ustavne ureditve in na delegatskih načelih, so pomembni ne samo za nadaljnjo utrjevanje politične stabilizacije v jugoslovanskem vrhu, za nadaljnji razvoj medrepubliškega sporazumevanja glede najbolj občutljivih gospodarskih in političnih vprašanj, ampak tudi za soustvarjanje pogojev za čimbolj dosledno in uspešno zgraditev novega političnega sistema, za učinkovito funkcijo nove vloge federacije in republik. Predsedstvo ni delovalo kot nekaj organ iznad skupščine in vlade, imelo pa je močan vpliv na usmerjanje politike v vseh organih federacije in republik in na vseh področjih — v gospodarski, notranji, narodno obrambni in zunanji politiki socialistične Jugoslavije. To je bilo mesto, na katerem je predsednik republike preverjal in verificiral svoja stališča v svojih, v tem času izredno pomembnih razgovorih in srečanjih s svetovnimi državniki. Izredno pomembna so bila skupna stališča Predsedstva partije in republike o idejnih izhodiščih in najbolj aktual-

nih nalogah naše zunanje politike, na podlagi katerih smo prispevali k novemu vzponu neuvrščene gibanja, obenem pa je povsod v republikah in občinah oživela aktivnost in interes za naše odnose s svetom.

Naša zunanja politika izhaja iz notranje

Dogodki v svetu so pokazali, da je bila naša ocena mednarodne situacije in položaja Jugoslavije v njem pravilna. Medtem, ko je po eni strani začel proces popuščanja napetosti med velikimi silami ter so v toku poskusi in napore za dolgoročneje urejanje njihovih odnosov, z druge strani žarišča in konflikti, ne le trajajo dalje, pač pa so prisotne tudi težnje po zaostritvi. Vojna v Vjetnamu je zavzela nove dramatične oblike, agresivnost in arogantnost Izraela povečuje eksplozivno situacijo na Bližnjem vzhodu in v Sredozemlju. Na jugu Afrike oporišča rasizma in kolonializma vse bolj ogrožajo afriški kontinent, ki teži k svoji emancipaciji.

Naša zunanja politika izhaja iz naše notranje politike, iz bistva naše socialistične revolucije. Naš mednarodni ugled ni od večera. Osvobodilni boj jugoslovanskih narodov, osvoboditev domovine z lastnimi silami, ohranitev samostojne poti v socializem, odgovornost lastnemu delavskemu razredu, razvijanje enakopravnih odnosov med narodi in naša usmeritev na samoupravni socializem — vse to povzroča, da smo že desetletja v središču mednarodne pozornosti, da širimo krog prijateljev in zaveznikov socialistične Jugoslavije, tiste ogromne večine človeštva, ki teži k napredku, svobodi in tiste ogromne večine človeštva, ki teži k napredku, svobodi in miru, obenem pa doživljamo tudi udarce s strani tistih političnih struktur, ki boje družbenih sprememb zaradi svojega monopolnega političnega, vojaškega in finančnega položaja. Rekel bi, da se v Jugoslaviji trideset let dogaja nekaj, kar presega vrednost nas samih, zaorali smo novo brazdo v odnose med ljudmi in narodi in uvedli nove kvalitete v mednarodne odnose.

Ponovno so oživele mračnjaške sile

Drugo dejstvo je trdnost in nesprenmenljivost temeljnih načel naše zunanje politike. Ne obsta-

ja proletarska revolucija in država v svetu, ki bi tako premočrtno uveljavljala od prvih partizanskih strelcev do današnje kontinuitete svojih principov. Jugoslavija je rehabilitirala znano Leninovo načelo, da ne priznamo tajne diplomacije in tajnega sporazumevanja na račun tretjih. Živimo v ironičnem paradoksu, da nikdar ni tako velika večina človeštva stremela k miru, napredku, hitrejšemu gospodarskemu razvoju, k neodvisnosti in svobodi, k večjemu sodelovanju med ljudmi, k humanizmu in novim odnosom, ko obenem nikdar ni visel nad človeštvom večji nadoklejev meč negotovosti in ubijalskega orožja, ki lahko v nekaj minutah naš planet spremeni v velikanski krematorij. Ta paradoks pa ne pomeni samo skrajne izbiere med atomsko katastrofo ali mirnim sožitjem človeštva, pač pa je tudi vsakodnevna preizkušnja pred katerim stoji vsak narod, vsaka država, vsako državno in politično vodstvo. To zahteva od nas pravo partizansko čuječnost, notranjo gospodarsko in politično stabilnost ter veliko zunanjo politično mobilnost na čelu neuvrščene gibanja. Da se tega zavedate tudi vi, izpričuje dejstvo, da ste svoj občinski praznik povežali s tradicijo tretjega bataljona varnosti.

Po svetu so ponovno oživele mračnjaške nacistične in fašistične sile, povečala se je propaganda in teroristična dejavnost proti naši državi, na jugoslovansko-italijanski meji se obnavljajo aspiracije proti teritorialni integriteti Jugoslavije, na Koroskem pa doživljamo pravcati izbruh šovinizma nacističnih organizacij, ki bi morale biti prepovedane v smislu avstrijske državne pogodbe. Naši delovni ljudje skupaj z državnim vodstvom budno spremljajo vse te pojave, zavedajo se njihove medsebojne povezanosti ter istega mračnjaškega fašističnega porekla. Zaradi tega je že in bo še jugoslovanska vlada in sekretar za zunanje zadeve prevzela odločne diplomatske ukrepe v Beogradu in na Dunaju. Prevzeli pa smo tudi posebne ukrepe za okrepitev organov državne varnosti, ljudske milice in v kaznovalni politiki dežele, da bomo tudi naprej kos v kali zatreti vsak poskus kontrarevolucionarnega gibanja, kot smo zatrti tudi zadnji poskus obnavljanja terorističnega banditizma znotraj Jugoslavije. Naša samoupravna organizirana družba se bo tudi dalje odpirala v vse smeri in vse tokove v svetu, vendar bomo odsej dosledneje vgrajevali v naš sistem varnostne mehanizme, da bo celoten razvoj političnega sistema čimuspešnejši in čimbolj neoviran.

Član predsedstva SFRJ in predsedstva ZKJ Mitja Ribičič je govoril na zboru delovnih ljudi v Šoštanju

sprotujejo interesom delavskega razreda, socializma in samoupravljanja. V tem prelomnem trenutku imajo komunisti povečano odgovornost, da razvijejo široko akcijo v delavskem razredu, med mladino in drugimi deli družbe, da usmerijo in okrepijo svojo aktivnost v organih samoupravljanja, državnih organih in družbenih organizacijah. Titovo pismo se zavzema za idejno in politično ofenzivo Zveze komunistov, udarja po nedoslednostih, omahovanju in neučinkovitosti v izvrševanju sprejetih sklepov, po razraščajočem vplivu drobnoposestniške stihije in malomeščanske miselnosti, vdoru politikanstva, vkoreninjenosti oportunitizma, akcijski razcepljenosti, frakcijskega obnašanja in klikarskih bojih za oblastne položaje. Odločno je treba odstraniti iz vrst zveze komunistov vse tiste, ki so jim lastni ozki, egoistični in skupinski interesi več kot interesi delavskega razreda in samoupravne socialistične skupnosti, vse tiste, ki s svojim obnašanjem

ma, direktne demokracije, enakopravnosti odnosov med narodi in ljudmi, socialnih razlik, hitrejšega razvoja nerazvitega sveta in mednarodne solidarnosti. To so tako vitalna vprašanja našega nadaljnega gospodarskega, kulturnega in družbenega napredka, da nihče več ne sme stati neprizadeto ob strani, samo odobravati ali kritizirati, pač pa se mora ne glede na to ali dela v velenjskem rudniku, cestnem podjetju, vzgojni instituciji ali celjskem gledališču, opredeliti, angažirati in svoje delo in programe uskladiti s politiko ZK. To mora napraviti tudi zato, ker ne obstoje pri nas bolj leve, bolj socialistično orientirane družbene sile kot je avangarda delavskega razreda Slovenije in Jugoslavije. Prepričan sem, da bodo komunisti in organizacije Zveze komunistov v vaši občini kos veliki odgovornosti, ki jo prevzemajo v razgibanju politični jeseni pri uresničevanju teh nalog in da se bodo opredelili in akcijsko zavzeli za uresničitev temeljnega političnega kurza Zveze

nja in sumljivega povezanja za hrbtno družbo in delovnih ljudi.

Pred tremi leti v Velenju, ko je počastil s svojo navzočnostjo naš slovenski državni, narodni in vseljudski praznik tovariš Tito, smo poudarili, da mora biti vsaka revolucija sposobna, da se stalno razvija in varuje svoje pridobitve z orožjem, ki ga je skovala sama. Narod, ki je sam sposoben in pripravljen braniti svojo suverenost, svobodo in pot v socializem, bo užival podporo vseh demokratskih sil v svetu, razvijal in rasel bo ob podpori mnogih zaveznikov in prijateljev, ki ga tudi v nesreči ne bodo zapustili ali prepustili računnicam tujih in močnejših. Ob tem prazniku smo mnogo govorili o pomenu Socialistične zveze delovnega ljudstva za široko mobilnost socialističnih sil in to je danes prav tako, ali še bolj pomembno kot v tistem času, ko smo izvolili svoje predstavnike v občinske in republiške skupščine in zvezno skupščino, ko je SZDL zbirala pobude, predloge

CIRIL MISLEJ, dipl. inž., je na otvoritvi dejal: »Zavedamo se, kaj od nas pričakuje družba.«

ŠALEŠKA DOLINA JE NAJMOČNEJŠE ENERGETSKO SREDIŠČE SLOVENIJE

Graditelji termoelektrarne Šoštanj 3 so v sklopu praznovanja našega občinskega praznika tudi formalno izročili svojemu namenu to največjo enoto za proizvodnjo električne energije v Jugoslaviji • Slovesnosti, ki je bila v soboto, 7. oktobra, se je udeležil Mitja Ribičič, član predsedstva SFRJ.

Z gradbenimi deli so začeli 31. marca 1969, betonirali pa 23. aprila istega leta. Prve kilovatne ure so v električno omrežje oddali 15. marca letos, s poizkusnim obratovanjem pa so začeli 8. aprila letos in zaključili 10. maja. To so najvažnejši datumi, ki bodo graditeljem ostali dobro v spominu. Poudariti pa velja, da so gradnjo le malenkostno zavlekli čez postavljeni rok. To pa je povsem normalno, saj so bili potrebni nadčloveški napor, da so lahko uskladili vsa zahtevna gradbena in montažna dela. Naj napišemo samo nekaj zanimivih podatkov. V nov elektrarniški objekt so vgradili 37 tisoč kubikov betona s skoraj 4 tisoč tonami armature in montirali 16 tisoč ton opreme. Pri gradbenih delih je delalo povprečno 280 delavcev, na montaži pa je bilo v kritičnem času tudi do 700 ljudi. Opravili so 2 milijona 600 tisoč montažnih ur.

In še nekaj tehniških podatkov!

Kotel, ki je visok 89 metrov, proizvaja 860 ton pare na uro s pritiskom 187 atmosfer in temperaturo 540 stopinj. Hladilnik je visok 94 metrov, dimnik pa 150. Za kurjenje bodo dnevno porabili 7 tisoč ton premoga, pri 6 tisoč obratovalnih urah na leto pa 1.750.000 ton velenjskega lignita. Naj še omenimo zanimivost, kako je nova naprava mehanizirana in avtomatizirana: ta veliki kolos upravlja le 8 ljudi v izmeni, poleg njih pa so še pri pripravi vode in odpepeljevanju zaposleni trije delavci, pri transportu premoga pa dva.

Termoelektrarno Šoštanj 3 je simbolično spustil v obratovanje predsednik delavskega sveta Filip Lesnjak. Pred tem pa je v pozdravnem govoru med drugim povedal: »Ne bilo bi prav, če se ne bi v našem vsesplošnem radostnem vzdušju nad doseženimi uspehi spomnili na pomemben dogodek pred 31 leti. V noči od 7. na 8. oktober 1941. leta je uro pred polnočjo 45 smelih fantov in moč v jurišu zavzelo mesto Šoštanj. Kaj je pomenilo za tiste čase, ko je okupator slavil zmago za zmago v zasluženi Evropi, ko so nacistični vojaki prodirali le nekaj deset kilometrov pred Moskvo, zasesti tako utrjeno okupirano mesto,

lahko razume le generacija iz revolucije.

Kot blisk je odjeknil glas o tem po vsej Sloveniji in še dalje, saj je bilo to prvo mesto v Sloveniji, ki so ga zasedli partizani in bili tudi več ur v njem. Prav v gozdu nad elektrarno so čakali na zvezo za odhod v partizane pogumni in prekaljeni španski borci Toledo, Mlakar in Drobnič. Ti prvi borci so bili glasniki revolucije in upora. Zakaj vse to omenjam? Zato, ker se moramo vedno in povsod ter ob vsaki priložnosti zavedati, da se imamo vsem uspehom v naši socialistični in samoupravni družbi zahvaliti revoluciji.

O gradnji novega energetskega objekta je govoril direktor elektrarne Šoštanj, Ciril Mislej, dipl. inž. strojništva. Ko je podrobno navedel vse težave, na katere so graditelji naleteli in se v imenu investitorja zahvalil za uspešno sodelovanje dobaviteljev opreme, izvajalcev del, ustanovam in organizacijam, ki so kakorkoli pomagali, je še dejal: »Z dograditvijo elektrarne 3 in verjetno razširitvijo še za en agregat ter povečanjem kapacitet rudnika lignita, je postala Šaleška dolina najmočnejše energetsko središče Slovenije. Zato se še tembolj zavedamo, kakšne dolžnosti in obveznosti imamo v elektroenergetskem sistemu naše republike. Vemo, da bomo z našo ceneno termoelektro energijo vedno, posebno pa v kritičnih energetskih obdobjih, najbolj angažirani, zato velja in bo veljala osebju, ki vzdržuje in upravlja s tako zahtevnimi napravami, največja skrb. Visok strokovni nivo upravljalcev najsoodobnejših termoelektrarnskih naprav je bil dosežen z velikim trudom in vztrajnostjo vsakega posameznika.

Prehojena je bila težka pot, od sodelovanja pri montaži, teoretičnega usposabljanja in praktičnih vaj, do opravljenih izpitov. Vendar se vsi zavedamo, kaj od nas pričakuje družba. Ne bom preskromen, če postavim zahtevo, da obratno tudi mi v elektrogospodarstvu pričakujemo, da nam bo priznan enakopravni samoupravni položaj v socialistični družbi kot ga ima ostalo gospodarstvo, da bomo tudi mi deležni ekonomskih in finančnih rezultatov, ki nam pripadajo za naše delo. Želimo, da ne ostanemo samo člen togega

resničiti s svojim pripadajočim deležem. Glas »da« našega kolektiva mora biti ravno tako glase, kot glas ostalih delovnih organizacij, ki danes kot ena družina pod tem geslom praznujemo občinski praznik.

Številni gosti, med njimi tudi Mitja Ribičič, so si zatem, ko sta govorila predsednik delavskega sveta Filip Lesnjak in direktor Ciril Mislej, ogledali naprave elektrarne Šoštanj 3.

Na ploščadi, pred elektrarno se je ob otvoritvi zbralo precej gostov. Vse je pozdravil FILIP LESNJAK, predsednik delavskega sveta

FILIP LESNJAK je tudi prerezal trak pred vhodom v elektrarno Šoštanj 3

Mitja Ribičič si je skupaj z Nestlom Žgankom in direktorjem Mislejem ogledal nove elektrarniške naprave

DRAGI TOVARIŠ TITO!

NA ZBORU DELOVNIH LJUDI OB PRAZNOVANJU OBČINSKEGA PRAZNIKA OBČINE VELENJE TI ZAGOTAVLJAMO, DA TRDNO STOJIMO ZA TVOJO POLITIKO IN TVOJIMI NAČELI.

VEDNO LAHKO RAČUNAŠ NA NAŠO ČVRSTO PODPORO PRI PRAKTIČNEM IZVAJANJU NALOG, KI NAM JIH POSTAVLJAŠ, POSEBNO ŠE V TVOJEM VČERAJSNJEM PISMU KOMUNISTOM.

OB PRILIKI ZADNJIH NACIONALISTIČNIH IZBRUHOV PROTI SLOVENCEM NA KOROSKEM PA IZRAŽAMO NAŠE GLOBOKO OGORČENJE IN ZAHTEVAMO, DA AVSTRIJA DO SLEDNO IZPOLNI SVOJE, Z MEDNARODNO POGODBO DOLOČENE OBVEZNOSTI.

V CELOTI PODPIRAMO BOJ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V ZAMEJSTVU ZA SVOJE PRAVICE.

ŠOŠTANJ, 7. OKTOBRA 1972

DELOVNI LJUDJE OBČINE VELENJE

Zrno znanja zadene bolje od svinče- nega

Naši posnetki so s I. srečanja mladih iz velenjske občine, na Titovem trgu v Velenju. Mladi so sprejeli listino »zrno znanja zadene bolje od svinčenega«. To listino je v imenu mladih izročil ravnateljem vseh šol predsednik občine Nestl Zgank. Izvod listine pa bo hranil tudi sam. — Naši posnetki so s tega srečanja. Naj fotografije tokrat ostanejo brez podpisov.

Iz veka v vek krvi gre tek, iz roda v rod duh išče pot.

Mi mladi smo vedno in povsod podoba naših staršev in obenem v vseh zdravih hotenjih odstopanje od njihovega ustaljenega dela in povezovanja. Učimo se v njihovem okrilju in znanju, da bi jutri znali toliko in več.

Življenje je nepretrgana nit rasti k popolnosti.

Strnjeni v skupnih hotenjih za osvajanje znanja bomo v prihodnje zdravo in borbeno tekmovali na vseh področjih našega udejstvovanja v šoli in izven nje.

Želimo, da:

- ljubezen do domovine
- osvajanje znanja
- vsestranski duševni in telesni razvoj
- tradicije narodnoosvobodilnega boja
- demokratični, enakopravni in enakovredni samoupravni socialistični odnosi med narodi naše skupnosti, in
- prispevek po naših močeh k lepši in bogatejši podobi ter življenju v našem ožjem domovanju prevečajo in povezujejo naše delo in hotenja.

Mi mladi — občani velenjske občine, soglašamo s to listino, ker se hočemo po svojih močeh in željah zavestno vključevati v skupna prizadevanja za vsestranski napredek vseh ljudi v širši družbeni skupnosti.

NA I. SREČANJU MLADIH OBČANOV OBČINE VELENJE, OB OBČINSKEM PRAZNIKU 1972

NOVA IZVOZNA NAPRAVA V PESJU ŽE OBRATUJE

ČE JE V SKUPNO KORIST, SO VELENJSKI RUDARJI ŠE VEDNO PRIPRAVLJENI RUDARITI

V Pesjem je 7. oktobra začela obratovati nova naprava za izvoz premoga • Na slovesnosti ob začetku obratovanja, je bil med številnimi gosti navzoč tudi član predsedstva SFRJ in predsedstva ZKJ Mitja Ribičič.

Z novim izvozom v Pesju so v velenjskem rudniku odpravili ozko grlo pri izvozu lignita in ustvarili možnosti za nadaljnje povečanje proizvodnje. Poleg tega pa bo izvoz omogočil

tudi odkopavanje rezerv premoga, ki znašajo 72 milijonov ton in so sedaj še vezane v varovalnem stebru jaška Preloge. Z novo napravo bodo lahko izvozili na leto do 5 milijonov

ton lignita. Sedanje izvozne zmogljivosti jaška v Prelogah znašajo 3.060.000 ton na leto, če upoštevamo 21-urno obratovanje na dan in 42-urni delovni teden. Ze letos pa so potrebe, da bi izvozili nad 3.700.000 ton, drugo leto pa bi morali izvoziti že 4.000.000 ton. To pomeni, da so v velenjskem rudniku morali nezadostne kapacitete izsiliti s preobremenjevanjem strojev in z delom preko 42 ur na teden. Zato so nove izvozne naprave v Pesju več kot potrebne.

Izvozni nadkop je dolg 685,5 metrov in ima naklon 13°50', graditi pa so ga začeli koncem lanskega leta. Prebijali so iz dveh strani, iz jame in od zunaj, ter so rov prebili 21. marca letos. Projekte za izvoz v Pesju so izdelali rudnik za rudarski del in elektrostrojno opremo, Slovenijaprojekt za zunanje zgradbe in Rudis Trbovlje za idejni projekt drobljenja in klasiranja.

Direktor velenjskega rudnika Ludvik Mali, dipl. inž. rudarstva, je na svečanosti v Pesju med drugim povedal: »V velenjskem rudniku smo se vedno zavedali, da mora biti kopanje premoga in tudi lignita, ekonomsko upravičeno. Zato se stalno trudimo, da je naša produktivnost na evropski višini in cene temu primerne. Glede na nizko kaloričnost našega lignita, ki ne prenese daljšega transporta, smo vedno želeli imeti potrošnika čim bližje, kar ob jami, ker je oplemenitena energija, posebno elektrika, transportno sposobna in konkurenčna tudi pri oddaljenih potrošnikih.

Ker smo bili vedno in smo še danes, sposobni v primerjavi s cenami v zapadni Evropi konkurenčno proizvajati naš nizko kalorični lignit, kljub jamskemu delu z vsemi težavami, nas nemalo krat zelo čudi in preseneča tako ozek, morda celo nekoliko krivičen odnos nekaterih naših odgovornih in odločujočih gospodarstvenikov do lignita, oziroma nasploh do premogovništva v Sloveniji. Mnenja smo, da zadevne

analize in primerjave o ekonomičnosti najbrž niso dovolj temeljite, objektivne in kompleksne. Morda tudi primerjani podatki niso časovno usklajeni.

Na noben način ne moremo mimo dejstva, da bodo potrebe po novih količinah in po novih oblikah energije naraščale po vsem svetu vsaj tako hitro, kot nove kapacitete in novi viri ter da bo na tržišču energije v bodoče verjetno vedno večje povpraševanje kot pa ponudba. Zato bo vsak dober gospodar nujno izkoristil vse razpoložljive in seveda ekonomsko upravičljive domače vire, posebno še, če so tako majhne kot pri nas v Sloveniji.

Glede na ta dejstva imamo v našem rudniku izdelan razvojni program do leta 1985, ki obravnava dve možnosti: ali z modernizacijo tehnologij omogočiti proizvodnjo na sedanji ravni ali modernizirati in povečati proizvodnjo na 4,5 ali celo na 5 milijonov ton letno. Za uresničitev v obeh primerih pa so potrebni ljudje in denar.

Ozko grlo v izvoznih zmogljivostih smo odpravili z novo izvozno napravo v Pesju. Tu pa je že novo ozko grlo, ki postaja iz dneva v dan bolj pereče, to je pomanjkanje delavcev za delo v jami. Za se tako mehanizirano delo bomo vedno potrebovali ljudi, ki bodo pripravljeni delati pod zemljo. Delali pa bodo, če bodo za to delo dovolj materialno stimulirani, če bodo imeli primerni družbeni standard, v prvi vrsti pa stanovanja. Razpon med poprečnimi zaslužki rudarjev in ostalih dejavnosti se posebno v zadnjem času manjša in je že padel pod 20 odstotkov. Za nadurno

delo, ki je bilo in bo še nujno potrebno zaradi pomanjkanja ljudi in če hočete tudi zato, da je ob koncu meseca na videz primernejša kuverta, vendar pa le zaradi tega, ker potrebujemo več premoga, plačujemo poseben republiški davek, v pokojninsko osnovo se pa to ne šteje, čeprav je jasno, če več delaš se bolj in prej iztrošiš. Vseskozi nam manjka 150 delavcev.

Trenutno nam na rudniku primanjkuje okrog 200 stanovanj, čeprav naše podjetje razpolaga z več kot 2000 stanovanji.

Svojih obvez do splošnih občinskih obvez rudnik ne more izvrševati tako, kot nekateri ostali in kakor bi želeli sami in drugi, ter smo zato velikokrat na tapeti kot že manjvredni člani naše ožje skupnosti.

Z negativnim in omalovažujočim stališčem do rudarjenja pa v Sloveniji velikokrat odbijamo od rudarskega poklica še tiste redke, ki bi se morda le še odločili za ta težak poklic.

V velenjski kačunji je še nad 700 milijonov ton lignita, od tega za eksploatacijo 309 milijonov ton. V razvojnem programu rudnika pa od teh rezerv obravnavajo le 193 milijonov ton, kar bi pri letni proizvodnji 4,5 milijonov ton zadostovalo za 43 let.

Direktor Ludvik Mali je dejal: »Dejstvo je, da je v našem nahajališču na razpolago še precej, posebno v najbližnji prihodnosti tako potrebne energije, po ekonomsko upravičljivi ceni. Velenjski rudarji pa smo, če je to v našo skupno korist, še vedno pripravljeni kopati!

Vendar pa ne moremo in ne bomo rudariti za vsako ceno. Naše rudarjenje mora

imeti za naše gospodarstvo pozitiven končni ekonomski učinek. Če to ni res in če to ni mogoče doseči, potem moramo začeti čim hitreje, vendar pa načrtno, likvidirati tako dejavnost od katere nima skupnost nobene koristi, oziroma pri naša samo težave in izgubo. Velika zmota in krivično bi bilo do rudarjev, če bi reševali čiste socialne ali pa politično socialne probleme s tem, da bi brez koristi in potrebe dopuščali, da delajo ljudje še naprej pod zemljo.

Če pa težko in koristno delamo, pa hočemo, biti enakopravni člani naše občinske skupnosti, to pa pomeni, da moramo biti sposobni prispevati k našim skupnim potrebam najmanj toliko, kakor drugi delovni ljudje in njihove organizacije združenega dela, da bomo potem tudi enakopravno odločali o nadaljnjem razvoju našega gospodarstva in o zadovoljevanju skupnih potreb našega skupnega in splošnega standarda.

Pravilno se nam zdi stališče občinske skupnosti, da morajo voditi delovne organizacije poleg kapitalne izgradnje tudi računa o družbenem in splošnem standardu. Poleg proizvodnih objektov in opreme je treba graditi še stanovanja, šole, ceste idr. — skratka skrbeti je treba tudi za ljudi. Vendar želimo, da bi bila pri tem tako dosledna in nepopustljiva pri vseh, ki ustanavljajo nova delovna mesta, kajti ne moremo razumeti, zakaj bi bilo nekaterim potrebno manj skrbeti za stanovanja in splošni standard svojih delavcev, ko pa so te potrebe v resnici več ali manj enake za vsakega delavca.

Direktor LUDVIK MALI med branjem govora na slovesnosti v Pesjem

Vrvico je prerezal graditelj dveh jaškov BALTAZAR MEVC

Direktor rudnika LUDVIK MALI je Mitju Ribičiču in Nestlu Zganku pokazal izvozni stroj

Gosti in člani velenjskega rudnika na otvoritvi izvoznega nadkopa v Pesju

KAJUHOVI NAGRAJENCI

Letošnje Kajuhove nagrade so dobili STANE RAVLJEN iz Velenja kot posameznik ter AMD Šaleška dolina (izročena je bila predsedniku IVANU FECETU), v imenu sekcije likovnih ustvarjalcev pa jo je sprejel MIŠO SKORNŠEK.

STANE RAVLJEN iz Velenja

Predsednik AMD Šaleška dolina IVAN FECE

MIŠO SKORNŠEK, predsednik sekcije likovnih ustvarjalcev iz velenjske občine

Slavnostni govor predsednika občinske konference SZDL Martina Primožiča na osrednji proslavi v Lokovici

LOKOVICA JE ZA »NAŠ DA« PLAČALA KRVNI DAVEK IN PRISPEVALA POMEMBEN DELEŽ

Naša narodnoosvobodilna borba in socialistična revolucija sta obeleženi s tolikšnimi pomembnimi zgodovinskimi dogodki, da vsako leto po vsej Jugoslaviji oživljamo na proslavah spomine na tista obdobja, ko so jugoslovanski narodi bojevali neizprosno boj za svoj obstoj ter nacionalno in socialno svobodo. Proslavljanje teh dogodkov združujemo z delovnimi uspehi, ki so pogojeni z narodnoosvobodilno borbo in socialistično revolucijo in našo družbeno ureditvijo.

Takšen pomemben dogodek je tudi napad na Šoštanj, v noči med 7. in 8. oktobrom, pred enaintridesetimi leti. Takrat je prvi Stajerski bataljon napadel in za nekaj časa osvobodil mesto Šoštanj. Ta oborožena akcija je imela neprecenljiv politični uspeh, ne le zaradi preplaha, ki je zašel trdnjavo nemčurstva v Saleški dolini, temveč posebej zato, ker je zanetil in razplamtel iskre upora na celotnem ozemlju Stajerske.

• UPORNI DUH JE TLEL NAPREJ

Zaradi užaljenega ponosa okupatorja so sledile represalije. Na Cesti talcev v Šoštanju so padle prve nedolžne žrtve. Toda to ni ugonilo upornega duha prebivalstva, ki je dobival vse večje razsežnosti.

Osvobodilna fronta in narodnoosvobodilno gibanje sta dobivala vedno več pristašev in simpatizerjev. Iz teh so se rekrutirali aktivni borci za partizanske enote in tisti, ki so ves čas moralno in materialno podpirali partizansko vojsko. Tudi Lokovica, kjer letos proslavljamo občinski praznik, je prispevala pomem-

ben delež in plačala krvni davek z mnogimi življenji. Minulo je že 31 let od tega dogodka in 27 let od takrat, ko je naša zmagovita partizanska vojska osvobodila našo domovino. To je razmeroma kratko obdobje. Toda prav v naši zgodovini je ta čas izredno pomemben in bogat. Z izbojevanjem zmago in socialistično revolucijo so bili postavljeni temelji naše nove državne skupnosti. V neizprosnih borbi za narodnostni obstoj in svobodo je nastala bratska skupnost jugoslovanskih narodov, ki zagotavlja enakopravnost vsem narodom in narodnostim Jugoslavije v izredno kratkem času so bile odstranjene posledice vojnega uničenja. Ustvarjalna vnema svobodnega človeka je premagala vse ovire. V tem kratkem času so delovni ljudje socialistične Jugoslavije ustvarili novo mlado industrijsko državo. To je obdobje hitre in temeljite preobrazbe naše družbe v gospodarskem in socialnem pogledu. To so ustvarjalni dosežki delovnih ljudi, ki kot svobodni proizvajalci in upravljalci s sredstvi dela načrtujejo in ustvarjajo lepšo prihodnost sebi in svojim naslednikom.

Praznovanje občinskega

praznika je primerna priložnost, da ocenjujemo tudi dosežke in uspehe. V silnem razmahu in napredku na celotnem jugoslovanskem prostoru je tudi naša občinska skupnost dosegla izredne uspehe. Zgradili smo nove tovarne z velikimi proizvodnimi zmogljivostmi in najsodobnejšo tehnologijo. Kdo ni vesel velikega napredka rudnika, pomembnega povečanja in posodobljenja pri proizvodnji premoga in vsega kar je spremljalo vzpon tega rudarskega kolektiva. Poleg njega je v Saleški dolini zrasel največji objekt za proizvodnjo termoelektrične energije. In prav ob letošnjem občinskem praznovanju sta ta dva kolektiva zabeležila novo pomembno pridobitev v Pesju, nov izvozni jašek, v Šoštanju pa tretjo fazo elektrarne. Gigant gospodarstva naše občine pa je gotovo mlada tovarna gospodinjstva opreme Gorenje, ki ne samo razvija obseg proizvodnje, temveč razširja sloves na vseh kontinentih sveta. Poleg teh gospodarskih organizacij pa je v občini še več srednjih in manjših podjetij, ki se z uspešnim razvojem in poslovanjem vključujejo v naš gospodarski prostor ter dopolnjujejo industrijski značaj občine.

• NOV VIDEZ VELENJSKE OBČINE

V Sloveniji in tudi v Jugoslaviji je malo takšnih občin, kot je naša, ki bi v povojnem času dosegle tako hiter razvoj in tako temeljito spremenile gospodarsko in socialno strukturo. Po osvoboditvi se je nad 60 odstotkov prebivalstva v občini Velenje ukvarjalo s kmetijstvom. Zdaj pa je več kot 80 odstotkov ljudi zaposlenih v industriji. Industrializacija Saleške doline je privlačila ljudi iz podeželja, ki so se kot industrijski proizvajalci želeli naseliti v mestnih središčih. Iz takšnih potreb, posebej pa še zaradi odločne usmeritve delovnih organizacij in drugih, da se delovnemu človeku zagotovi primerne stanovanjske pogoje, smo v občini začeli graditi nova stanovanja. To je pogojevalo tudi gradnjo novega Velenja.

• NAŠ »DA« NISTA MRTVI CRKI

Nimam namena podrobneje navajati, kaj smo doslej naredili s sredstvi, ki

Med govorom MARTINA PRIMOŽIČA

smo jih združevali na osnovi našega »DA«, izrečenega ob priliki referenduma in tudi z drugimi prispevki, ki jih je prispeval del naših občanov. Zelel bi, da bi naš z veliko večino izglasovani »DA« vsi občani enako pravilno razumeli. Naš »DA« ni in ne more biti mrtva črka, pač pa je živo geslo, ki mora biti prisotno pri slehernem občanu, nas usmerjati, da v skladu s svojimi materialnimi in ostalimi možnostmi prispevamo za čimprejšnjo uresničitev programa, katerega izhodišče je v našem »DA«. Pri tem bi se morali predvsem občani v naših centrih, posebej še v Velenju in Šoštanju, marsikaj naučiti od občanov iz vaskih skupnosti. Ti zavestno prispevajo delež, ki jim ga odmerja samoprispevek, poleg njega pa se tudi zavestno odločajo še za druge oblike prispevka v denarju, materialu in delu. Mnogi znani primeri dokazujejo, da lahko želje in potrebe uspešno uresničimo s skupnimi napori, skupnimi prispevki ter složnim in organiziranim kolektivnim delom. To je po mojem mnenju bistvo našega »DA«.

• POBRATENJE Z OBČINO VRNJAČKA BANJA

Ob praznovanju obletnice dogodka iz najtežjih dni naše zgodovine, ne moremo neprizadeto mimo političnih dogodkov in mednarodnega položaja sedanjega časa. Iz dneva v dan se množi število nedolžnih žrtev, zlasti pri tistih narodih, ki se upravičeno borijo za svoj obstoj in svobodo. Naši narodi so na lastni koži občutili tegobe in posledice takšne politike. Danes, ko imamo resnično svobodo, ko v miru gradimo svojo lepšo prihodnost, ne bomo dovolili, da se nedavna tragedija ponovi. Zato je potrebno, da se odločimo kot doslej podpiramo prizadevanje našega političnega in državnega vodstva pri uveljavljanju politike miru, miroljubne koeksistence ter prizadevanje

Nekdanji borci tretjega bataljona III. VDV brigade

za miroljubni način reševanja sporov in odločnega obsojanja vsega, kar ogroža mir v svetu in življenje nedolžnih ljudi.

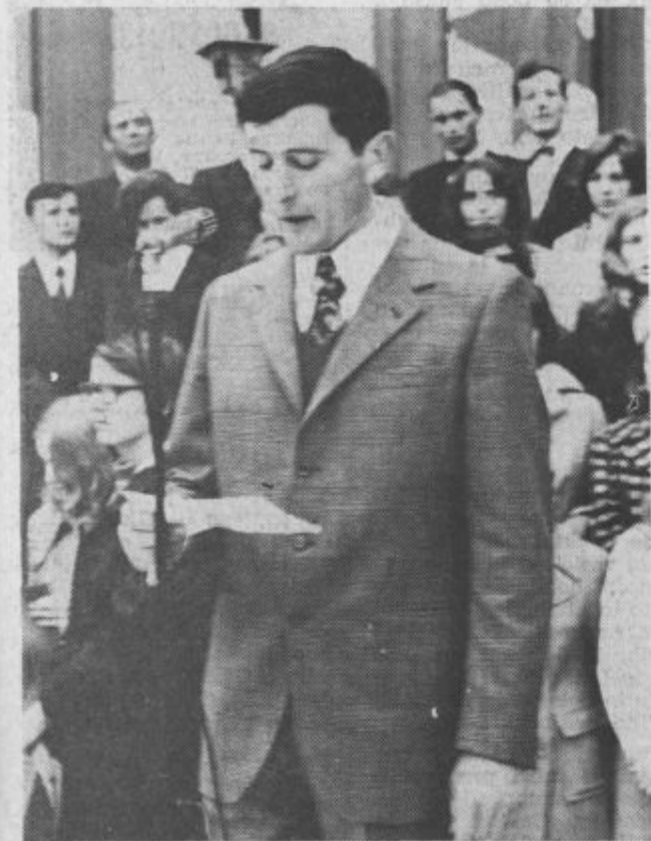
Naša podpora svojemu vodstvu bo toliko bolj učinkovita, kolikor bomo odločno nastopali zoper vse pojave nacionalizma in še dosledneje krepili bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti, to je tistega bratstva, ki je nastajalo in se kalilo v najtežjih dneh naše zgodovine. Slovenci ne smemo pozabiti, da so mnogi naši izgnanci našli pri družinah v bratskih republikah svoj drugi dom in ob očetovski skrbi preživeli vse tegobe, ki so bile posledice njihovega izгона z rodne grude. Naša občina združuje prijateljske bratske vezi z občino Vrnjačka Banja, to je kraja, v Srbiji, kjer so pod zaščito občanov te občine mnogi naši izseljenci preživeli dolge in težke dni izgnanstva. Sodelovanje med obema občinama je prišlo že tako daleč, da bo med obema občinama že v tem letu sklenjeno pobratenje.

Sedanje politične razmere terjajo našo popolno budnost in pripravljenost. Na delu so ekstremistične sile, ki napredno svobodoljubno gibanje v svetu označujejo z nevarnostjo komunizma. To so sužnji preživele ideologije, hlapci o stankov fašizma in agenti imperializma. Kakšne so njihove namere, nam kažejo nedavni dogodki, posebej pa vdor ustaške teroristične skupine na ozemlje Jugoslavije. Iz klavrnega konca, ki ga je doživela ta

skupina se verjetno še niso poučili, da nimajo v Jugoslaviji kaj iskati. Jugoslavija je samoupravna bratska skupnost jugoslovanskih narodov, ki je in bo tudi v bodoče odločno obracunavala z vsemi pojavi, ki so naperjeni proti koristim naših narodov in ki bi imeli namen motiti ali ovirati nadaljnjo socialistično izgradnjo. Naša budnost in pripravljenost se vse bolj očitno kaže v organiziranem vključevanju delovnih ljudi naše domovine v organizaciji splošnega ljudskega odpora. To organizacijo bomo še bolj okrepli in usposobili za dosledno izpolnjevanje najodgovornejših in najtežjih nalog iz njenega delovnega področja.

• SE BOLJ ZDRUŽIMO SILE

Se en dokaz, kaj je možno storiti z združenimi silami in enotno akcijo, so rezultati, ki so jih dosegli prebivalci Lokovice v tem letu. Zato jim dajmo danes priznanje, zlasti onim prebivalcem tega kraja, ki so pri delovni akciji največ naredili. Po njih naj se zgledujejo vsi, ki se do sedaj še niso vključili v neposredno delo. Enako velja tudi za vse občane naše občine. Se odločimo se združimo v snovanje jutrišnjega dne in izpolnjevanje bodočih programov ter izvrševanje vsakodnevnih nalog na vseh področjih, da bomo delovni načrt, ki izhaja iz našega »DA« čimprej in uspešno uresničili.

Proslavo v Lokovici je začel FRANC SEVCNIKAR, predsednik krajevnega skupnosti

SREČALI SO SE NOSILCI PROSTOVOLJNIH DELOVNIH AKCIJ

Mirno lahko zapišemo, da so v velenjski občini prostovoljne delovne akcije imele tolikšen obseg, kot malo kje drugje. Prostovoljno smo pomagali pri gradnji novega mesta ob bregovih Pake, prostovoljno kopali järke, v katere smo položili kilometre vodovodnih cevi, pomagali smo pri gradnji cest, mostov in drugih objektov, ki jih uporabljamo za skupne potrebe. Skupno delo nas je plemenitilo in vtilo novih moči za nadaljnje zalete. Tako je v naši občini bilo in tako je še. Občani smo vajeni delati in pomagati eden drugemu...

Zato ni naključje, da smo v sklop letošnjega občinskega praznika vključili tudi srečanje nosilcev prostovoljnega dela. V restavraciji Name smo se zbrali številni znanci, ki se sicer večkrat srečujemo na ulicah in drugje, pa redkokdaj spregovorimo o akcijah, ki so nas združevale. Zdajšnje srečanje pa je imelo prav ta namen. Sestali smo se in se pogovorili. Med nami je bil tudi Franc Leskošek Luka, ki nas je vedno vzpodbujal pri delu,

ko smo se radostni veselili dosežkov skupnega dela.

Na tem tovariškem srečanju nosilcev prostovoljnega dela je govoril predsednik občinskega sindikalnega sveta Teodor Jelen. Takole je nagovoril navzoče:

»Vsi prazniki, zlasti pa občinski, so tudi zato, da si prijateljsko sežemo v roko in sedemo k pomenku za skupno mizo. Pozabimo za hip na osebne in družbene težave, ki jih neusmiljeno prinaša s seboj naša raz-

TEODOR JELEN je nagovoril navzoče

vojna pot in rast ljudi, ki naj postanejo kovači nove sreče.

Naša pot ni bila nikoli ozka steza. Bila je vedno široka cesta, odprta in dovolj prostorna za vse, ki so hoteli nanjo.

Svoje sreče kovači in kovači sreče mnogih delovnih ljudi, ki so prihajali in še prihajajo za vami v urejeno in lepo Saleško dolino, ste bili predvsem vi, ki ste že kmalu spoznali, da se dejanska bitka za napredek ne vodi v besednih igrah in besednih spopadih, pač pa na fronti dela v spopadu s človeku prirojenim zasebnostnim egoizmom, s skupnim delom in lastno ustvarjalnostjo za skupne uspehe in srečo.

Začeli smo s časom NIČ. V temi smo začeli z našimi akcijami. Brez izkušenj in spoznanj. Vdilo nas je le hotenje, da izboljšamo, kar nimamo urejeno.

Že od prvih snovanj pa nam je stala ob strani osebnost, ki je z zanimanjem in gorečnostjo spremljala naš razvoj ter si osebno prizadevala za rast in napredek naše občine. Veseli smo, da je danes med nami. Visoko cenimo pomoč, in zato se vam spoštovani tovariš Luka, iskreno zahvaljujemo za vašo veliko naklonjenost.

Vsak od vas, ki ste se danes odzvali našemu vabilu, da bi se na tem srečanju še trdnje povezali in si iskreno čestitali ob našem prazniku, ste v času začetne rasti Velenja, Soštanja, Smartna ob Paki in drugih naših krajev, vsak dan posebej sami občutili vse potrebe svoje družine pa tudi soljudi, svojih znancev, prijateljev in tovarišev. Rešitev ste našli v skupnem delu in snovanju. Tako so lahko dandanes vsi, ki prihajajo k nam z vseh strani, navdušeni nad vtisom, ki ga napravi na vsakogar, v objemu gora, med Urško in Paškim Kozjakom, zajeta lepota novega mesta in vse doline.

Prijatelje našega mesta, ljudi in občane pa ne navdušuje samo razgibano kipeenje stavb in zelenja, bolj kot to jih navdušuje tisto, kar smo znali v naši skupnosti ohraniti v današnje dni — skupno delo, ki plemeniti vse, kar je bilo v velikim entuziazmom in požrtvovalnostjo zgrajenega v zaletu dela.

Vaša ustvarjalnost je globoko posegla tudi v čustvovanje ljudi v Saleški dolini. Ni se izrazila samo v novih stavbah, cestah, igriščih in štabionu, v zelenicah in regulirani Paki, vaše delo je kovalo tudi nov medčloveški odnos, kovalo je navezanost na svoj kraj, tovarištvo in pošteno odzi-

vanje na potrebe in stike sočloveka naše skupnosti. Za vse to, kar ste storili, bi vam v imenu občanov preprosto rekel — hvala.

Mnogih tovarišev in tovarišic, ki so imeli z vami pred seboj skupni cilj, ni več med nami. Cilj je bil čist in jaseen: ustvariti boljše pogoje delovnim ljudem v naši dolini, da bi lahko nekoč postali svobodni in popolni gospodarji truda svojih rok in svojega uma. Umrli so, a še so med nami — Franc Podvrtnik, Emerik Drogenik, Karel Sajko, Alojz Jaklič, Stane Oprešnik, Jože Vozelj, Dominik Klančnik, Mara Fišer in drugi. Še vedno smo pretreseni ob spominu na tragično smrt tovariša Kropivška. Čeprav nikdar več ne bomo zagledali na naših ulicah znane postave sotovarišev, vemo, da živijo z nami, vse dokler se jih bomo spominjali.

Ustvarjalni nemir je nalezljiv in z vseh vas prehaja na nove generacije, loteva se nas na vseh področjih, da komaj dohajamo drug drugega. Tako je tudi prav. Naše mesto in vsa občina bo še v bodoče zgled ožji in širši domovini, kajti naša osnovna poteza je — ne se vdati in ne mirovati. Nenehoma spreminjamo in premikamo stvari na boljše ter sooblikujemo naš vsakdanji dan in našo prihodnost. To naše hotenje pa mora vedno prepletati hvalenost in posluš za napore in izkušnje začetnikov napredka v naši občini. S spoštovanjem doseženega bomo lahko razsodnejše sodili o svojih sedanjih uspehih, da v nas ne bo usahnila graditeljska sla in nagon po napredku ter nikdar ne bosta razvrednotena delo in trud, ki so ga ljudje pred nami vložili v to kar imamo. Skupno delo je najbolj učinkovita šola tudi za nove generacije, ki imajo včasih kar premalo dobrih zgledov v svoji okolici. Naj tudi mladi že zgodaj občutijo slast ustvarjalnosti. Ob tem pa jih učimo preudarne samostojne presoje ravnanj, da se bodo znašli v življenju, da se bodo kot prejšnje generacije znali dvigniti po porazu in da bodo znali ceniti prizadevanje drugih ter nadaljevati začeto delo.

Moram povedati, da mogoče kdo izmed nosilcev udarniškega dela v naši občini ni bil povabljen na naše srečanje, ker je evidenca še pomanjkljiva. Zato bi morali skupaj vsi pomagati izpopolniti seznam za drugo srečanje v prihodnjem letu.

Med nosilci prostovoljnega dela je bil Franc Leskošek-Luka

Kot nekdanj ob neregulirani Paki, je tudi zdaj ubrano zaigrala rudarska godba. Tudi tokrat pod vodstvom nekdanjega kapelnika IVANA MARINA

Tovariška kramljanja

PRIZNANJA TELESNO-KULTURNIM DELAVCEM

Ob praznovanju občinskega praznika, sta član izvršnega odbora Zveze za telesno kulturo Slovenije Rudi Zevart in sekretar občinske konference SZDL Velenje Jože Veber podelila priznanja, ki jih je ZTK Slovenije podelila ob 30-letnici OF in 25-letnici obstoja telesnokulturnih organizacij, telesnokulturnim delavcem velenjske občine.

Priznanja so prejeli: Občinska zveza za telesno kulturo Velenje, Partizan Soštanj, Rokometni klub Velenje, Nogometni klub Rudar Velenje, Društvo modelarjev Velenje.

Posamezniki: Iz Velenja — Ivo Rah-ten, Slavko Hudar, Lojze Ojstršek, Ludvik Uranjek, Oto Kugonič, Karel Vrečko, Martin Slatinšek, Martin Stajner, Zlatko Radovanovič, Lojze Jevšenak, Albin Amon, Jože Melanšek, Ivo Blekač, Rudi Zevart;

— za športne dosežke — Franc Melanšek, Duška Fišer, Franci Blatnik, Slavko Korenič in Nataša Dermol.

Iz Soštanja — Rudi Bajec, Miloš Volk, Matjaž Natek, Milogoj Jar-novič, Gizela Natek, Franc Kolenc, Karel Kočevar, Franc Zakeršnik. Iz Smartnega ob Paki — Bernarda Podkrižnik in Karel Napotnik.

Rudarji uspešnejši

V okviru občinskega praznika so se srečali šahisti Rudnika lignita Velenje in TGO Gorenje Velenje v dvoboju na 37 šahovnicah. Po izenačenih bojih so v zadnjih srečanjih bili boljši rudarji in zabeležili minimalno zmago z rezultatom 19:18.

Po dogovoru z obema sindikalnima organizacijama, se bodo pomerili še v drugih športnih panogah.

NAŠ „DA“ NAŠA STVARNOST

(Nadaljevanje s 1. strani)

Občina pa je in ostaja najmlajša funkcionalna enota družbenega življenja, v kateri se urejajo ali zamenjajo tiste drobne, vsakdanje brige malega človeka, ob katerih se ne vira ali zadovoljuje, je srečen ali potolčen...

In prav ta enota, ta osnovna življenjska celica naše družbe, mora biti žilava in urejena, če hočemo, da bosta žilavi in kleni tudi republika in federacija.

V njej se morajo reševati in rešiti problemi prve vzgoje otroka, problemi iz-

grajevanja novih kadrov in kaljenja mladih strokovnjakov.

V občini se je treba usklajeno boriti za gospodarnost vseh proizvodnih organizacij, za čim več ustvarjenih materialnih dobrin. In le če so ta naša prizadevanja uspešna, če smo kos nenehnemu vrenju žive ekonomike, le takrat bomo imeli tudi kaj delati, deliti dobiček, ne zgube, deliti brez bogatega strica. Strici smo sami — revni ali bogati, pa preudarni ali oholi, smo ZA ali PROTI.

Občina je danes tista, ki sprejema vedno več odgovornosti in dolžnosti in ob-

čina je danes tista, ki rabi in dobiva vedno več kompetenc.

Vedno bolj postaja osnovni nivo na katerem merimo in ocenjujemo rezultate našega dela, kjer pokriva mo izgube slabega gospodarjenja in delimo pohvale. Postaja nivo, kjer polagamo račune in dajemo odgovore, kjer se pretresajo programi, ocenjujejo smeri, postavljajo plani in zasledujejo dosežene realizacije.

Komuna postaja tisti prvi merilni in kontrolni člen v zgradbi naše samouprave, kjer se izvršijo prve korekture predvidenih smeri napredovanja, kjer se s hitrim

povratnim delovanjem signalov še reši tisto, kar se še rešiti da.

Vse to naj bi komuna bila — in naša komuna to tudi postaja — FUNKCIONALNA ENOTA, ZDRAVA IN TRDNA CELOTA, KI BO POROK ZA ZDRAVJE IN TRDNOST VSE NAŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI.

Za njim je imel slavnostni govor član predsedstva SFRJ in član predsedstva ZKJ Mitja Ribičič (njegov govor v celoti objavljamo na 2. in 3. strani). Po končanem zboru so se člani delovnih kolektivov zbrali ob reki Paki na tovariškem srečanju.

Sklepna prireditev občinskega praznika je bila v nedeljo, 8. oktobra v Lokovici. V tej vasi, ki je za to prilžnost dobila asfaltirano cesto in obnovljen zadružni dom, se je zbralo več tisoč ljudi. Med gosti so bili Franc Leskošek Luka, Tone Bole in delegacija iz srbske občine Vrnjačka Banja.

Osrednjo proslavo v Lokovici je začel predsednik krajevalne skupnosti Franc Sevnčnik. Omenil je, da prihaja napredek tudi v zasleke, saj so Lokovčani letos dobili pomembne pridobitve. Predsednik občinske konference SZDL Martin Primožič pa je imel slavnostni govor. Proslavo so popestrili s kulturnim sporedom, v katerem so sodelovali recitatorji, združeni pevski zbori in folkloristi iz Velenja.

V Lokovici je bil tudi zbor tretjega bataljona III. VDV brigade. Tej enoti je predsednik občine Nestl Žgank izročil domicilno listino. Komandant VDV brigade tovariš Slapnik pa je povedal, da so postrojeni preživeli borci imenovali Nestla Žganka in Ivana Atelška za častna člana.

Drago Tratnik, predsednik komisije za Kajuhove nagrade, je izročil občinska družbena priznanja. Letošnje Kajuhove nagrade so prejeli Stane Ravljen iz Velenja, sekcija likovnih ustvarjalcev iz občine Velenje in avtomoto društvo Saleška dolina.

Pred pričetkom sklepne proslave je bila v Soštanju pred spomenikom 10 ustrelenih talcev žalna kome-moracija.